

Gemeente Den Haag

Retouradres: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag

SOS Den Haag
Postbus 134
2501 CC DEN HAAG

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk
RAAD/2014.378

Doorkiesnummer
070 - 3536137

E-mailadres

Aantal bijlagen

Datum
21 januari 2015

Onderwerp
Raadsadres Den Haag Groene stad

VERZONDEN 22 JAN. 2015

Geachte dames, heren,

Op 1 december 2014 heeft u een brief over het Haags groen gezonden aan de gemeenteraad. U ondersteunt het groenbeleid maar heeft vragen over uitvoeringsaspecten die u aan de hand van een aantal specifieke voorbeelden toelicht. De raad heeft op 18 december 2014 besloten de afdoening van uw brief in handen van het college te stellen.

Uit uw brief blijkt betrokkenheid bij het groen in Den Haag. Die betrokkenheid waarderen wij. Uw mening over de wijze van uitvoering delen wij echter niet. Ook nemen wij afstand van uw kwalificaties over de uitvoering van het gemeentelijke groenbeleid. Den Haag is een groene stad en zal dat wat het college betreft ook altijd blijven. Het groen en de zee geven de stad haar unieke karakter, bieden de bewoners de gelegenheid te recreëren en oefenen aantrekkingskracht uit op toeristen en zakenmensen uit binnen- en buitenland.

Groen staat bij het college hoog in het vaandel en dat is zichtbaar in de stad. Zo is er de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in de grote groengebieden, het wijk- en buurtgroen en de ecologische verbindingzones. Enkele voorbeelden zijn; Het Westduinpark, de landgoederen Marlot, Oostduin, Arendsdorp, Oosterbeek en Clingendael, de Groot Hertoginnelaan, het Puntpark, de Savorin Lohmannlaan en diverse ecotunnels. Ook hebben we geïnvesteerd in een inhaalslag op groenonderhoud en hebben structureel extra budget gereserveerd voor de vervanging van straatbomen, investeringen in het wijk- en buurtgroen en voor de vervanging van populieren en boomziekten. Gelijktijdig met de ontwikkeling van de Rotterdamsebaan wordt een nieuw, waterrijk park aangelegd: het Molenvlietpark.

U stelt dat u met instemming heeft kennisgenomen van de groene aspecten in het coalitieakkoord.

In het coalitieakkoord is het belang van de buitenruimte en specifiek het groen in de stad inderdaad stevig verankerd. Het college koestert het Haagse groen en realiseert zich dat het behoud van ons groene kapitaal vraagt om continu onderhoud en beheer. Het college heeft hiervoor dan ook extra geld uitgetrokken.

Inlichtingen bij
Wim Duijs

Postadres: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag
Bezoekadres: Spui 70, Den Haag
Internetadres: www.denhaag.nl

Telefoon: 14070

Voor het beheer van de buitenruimte is bijvoorbeeld structureel € 5 mln. extra beschikbaar, waarvan € 0,6 mln. voor het reguliere groenonderhoud. Ook is voor extra groen bijvoorbeeld structureel budget beschikbaar, oplopend tot 1 miljoen euro in 2018. Dit extra geld is vooral bedoeld om de belevingswaarde van het groen voor de inwoners en bezoekers van onze stad verder te verbeteren.

U stelt dat Den Haag een praktijk van kappen en verharden heeft.

Het college herkent dit beeld niet. In tegendeel: de afgelopen jaren is het aantal straatbomen in Den Haag toegenomen. Den Haag heeft nu 116.000 straatbomen. Het college hecht veel waarde aan Haagse straatbomen, daarom hebben we vanaf 2010 structureel geld beschikbaar gesteld voor het op peil houden van het bomenbestand. Dit betekent echter niet dat er geen bomen uitvallen. Een vitaal bomenbestand is opgebouwd uit verschillende leeftijdsklassen. Jaarlijks vallen gemiddeld 1.100 tot 1.300 bomen uit door natuurlijke oorzaken. Storm, ziekten en plagen en ouderdom zorgen voor de grootste uitval in de stad. Deze bomen worden vervangen. Het is niet altijd mogelijk een boom op dezelfde plek te herplanten door de lokale omstandigheden, zoals de ligging van kabels en leidingen. Als dat zo is wordt een locatie in de nabijheid gezocht. Het bomenbestand blijft echter op peil.

Gezonde Haagse bomen worden goed beschermd. In tegenstelling tot de meeste andere Nederlandse gemeenten is in Den Haag voor kap van vrijwel alle bomen een kapvergunning nodig. Bij een kapvergunning hoort een herplantplicht en als dat niet kan een storting in het Bomenfonds. Bovendien heeft een groep van 1.300 bomen een bijzondere, monumentale status. Deze monumentale bomen zijn door het college vastgesteld. De onafhankelijke Adviesraad Monumentale Bomen adviseert het college hierover.

Bij werkzaamheden in de stad, zoals de aanleg van het Netwerk Randstadrail op de Koninginnegracht en Nieuwe Parklaan, is het helaas soms nodig om bomen te kappen. Bij zulke plannen worden de bomen goed geïnventariseerd. Voor werk in de openbare ruimte wordt daarbij de "Planbeoordeling Haagse Bomen" gehanteerd, waardoor tijdig waardevolle bomen worden gesignaleerd en waar mogelijk worden behouden. Het bekijken van alternatieven is onderdeel van het afwegingsproces. Ook voor deze bomen geldt een herplantplicht of als het echt niet anders kan een compensatie door een storting in het Bomenfonds. Veelal vindt besluitvorming hierover overigens in de gemeenteraad plaats.

Naast goede zorg voor het aantal bomen, gaat ook veel zorg uit naar het welzijn van Haagse bomen. Het is college is er trots op dat Den Haag voorop loopt op het gebied van zorg voor bomen. In Den Haag worden innovatieve technieken gebruikt (zoals op de Lange Vijverberg en Lange Voorhout) waardoor boomplaatsen beschermd worden. Om kennis en kunde op het gebied van beleid en beheer van bomen continu actueel te houden is Den Haag bijvoorbeeld voorzitter van de Intergemeentelijke Studiegroep Bomen waarin de boomdeskundigheid van de G20 is vertegenwoordigd. Daarnaast is Den Haag actief betrokken bij het oprichten van een landelijk kennisnetwerk voor bomen.

Den Haag kent ook geen cultuur van het vervangen van groen door verharding. Wij houden het bestaande groen in stand, sterker nog, wij leggen nieuw groen aan. Het college neemt de ambitie uit het coalitieakkoord om nieuw groen aan te leggen serieus. Aanpassingen in de wegstructuren geven, ook in de toekomst, mogelijkheden om meer groen aan te leggen. Gerealiseerde voorbeelden zijn de Groot Hertoginnelaan en de Bezuidenhoutseweg. Waar de kansen zich voordoen zal in samenwerking met bewoners nieuw groen worden aangelegd. Daarnaast zijn er initiatieven voor groene schoolpleinen, stadslandbouw en is er een subsidie voor het stimuleren van groene daken. Tevens bieden we de mogelijkheid voor kleinschalige geveltuinjes en het adopteren van boomspiegels. Wij stimuleren uiteraard dat bewoners de stenen in particuliere tuinen vervangen door groen, maar dit is wel een eigen keuze van bewoners.

U vraagt of de cultuurhistorische waarde van het landgoed Oosterbeek gestoeld op het ontwerp van Zocher voldoende gewaarborgd is.

Met het compensatiegeld voor de verplaatsing van de Amerikaanse ambassade is een plan gemaakt voor de renovatie van het landgoed Oosterbeek. Daarin zijn zorgvuldig afwegingen gemaakt ten aanzien van de cultuurhistorische en natuurlijke waarden. Er is met veel partijen, waaronder de begeleidingsgroep Clingendael-Oosterbeek en de commissie Leefomgeving, overleg gevoerd over de werkzaamheden en de benodigde vergunningen. In overleg met de begeleidingsgroep en de commissie is besloten om de vervanging van de lanen gefaseerd uit te voeren. De plannen zijn zeer zorgvuldig getoetst in de uitgebreide omgevingsaanvraag door het bevoegd gezag (gemeente Wassenaar) en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. Er is een uitgebreid cultuurhistorisch rapport gemaakt waarin ook het beplantingsplan is getoetst. De aangebrachte beplanting, waaronder de rododendrons, is positief beoordeeld. Dit advies was nodig om te komen tot een juiste interpretatie van het ontwerp van Zocher. De vergunning is door het bevoegd gezag (gemeente Wassenaar) afgegeven. De renovatie is gestart in de winter van 2013/2014, begin 2015 wordt de renovatie afgerond. Het landgoed heeft dan weer een uitstraling die past bij de status van dit groene rijksmonument. De laatste dunning op Oosterbeek is uitgevoerd in de winter van 2012-2013. Deze komen overeen met de doelstellingen die Zocher had met zijn ontwerp.

U geeft aan dat u veel bezwaren ziet in de herinrichting van het Wijkpark de Horst.

Het college herkent het beeld dat u schets niet. Bewoners zijn zeer te spreken over de herinrichting van het wijkpark de Horst. De aanpak van het wijkpark is enige jaren geleden in gang gezet naar aanleiding van signalen over overlast en sociale onveiligheid in het park. In dat kader is sinds eind 2010 tevens een alcoholverbod van kracht in het park.

Met deze aanpak maken we van het park weer een sociaal veilig park, waar het goed toeven is voor zowel kinderen als ouderen. In samenspraak met alle belanghebbenden in de buurt van het wijkpark, zoals scholen, verzorgingstehuis, Resto van Harte, bewoners en wijkberaad is een meerjarenplan opgesteld dat het gebruik van het park aantrekkelijker maakt door functies toe te voegen en de ecologische kwaliteit te versterken.

Er is onder andere een moestuin, vlindertuin, strandje en paddenpoel aangelegd. Veel van deze objecten worden door omwonenden in samenspraak met het stadsdeel onderhouden. Dit is een goed voorbeeld hoe bewoners, leerlingen van scholen en andere maatschappelijke organisaties betrokken worden in het kader van de Haagse Kracht bij het onderhouden van wijk- en buurtgroen. Vanuit het stadsdeel Haagse Hout wordt dit volop gestimuleerd. Recent is door de omroep RKK een documentaire gemaakt over het project, waarbij de kinderen hun zelf geteelde groenten bereiden in het Rest van Harte voor hun ouders. Ook de AVN heeft in Haagwinde 2/2014 een positief artikel geschreven over de ecologische verbeteringen in het wijkpark.

U vraagt zich af waarom in Clingendael in het Sterrenbos op de zessprong de rododendrons zijn teruggezet

Het onderhoud in Clingendael wordt uitgevoerd conform de door de raad vastgestelde beheervisie. Onderdeel daarvan is het groot onderhoud in het Sterrenbos dat ca. 10 jaar geleden is uitgevoerd. In overleg met de begeleidingsgroep Clingendael is besloten de kenmerkende vorm van het bos op bepaalde punten te benadrukken, zo ook bij de brug. De rododendrons zijn teruggezet (zwaar gesnoeid) omdat het pad te smal werd. Door het aanplanten van een andere soort welke goed aansluit bij het beeld van het park worden de punten van de ster en het middelpunt weergegeven.

U stelt vragen over de vervanging van de oude beuken van de oprijlaan van landgoed Oostduin-Arendsdorp en de vervanging van bomen op verschillende andere plekken.

Den Haag heeft als enige gemeente in Nederland een Adviesraad Monumentale Bomen die door het college is ingesteld. In nauw overleg met deze adviesraad en het beheerplatform Oostduin-Arendsdorp is het vervangingsmoment bepaald voor de monumentale beukenlaan op het landgoed Oostduin-Arendsdorp. Uit diverse onderzoeken is naar voren gekomen dat de vitaliteit van een groot aantal bomen op de oprijlaan van Oostduin sterk is afgenomen als gevolg van een combinatie van ouderdom en zwamaantastingen. In samenspraak met de Adviesraad Monumentale Bomen en het beheerplatform Oostduin-Arendsdorp is besloten de laan gefaseerd te vervangen om zo voor de toekomst het laanbeeld in stand te houden. De bomen zijn in het voorjaar van 2014 aangeplant. Er is bewust gekozen relatief kleine bomen terug te planten, omdat de ervaring leert dat beuken dan beter aanslaan. Doordat het tweede deel van de laan nog uit majestueuze bomen bestaat lijken de nieuwe bomen klein. De bomen hebben naast de reguliere watergiften (10x) zelfs extra watergiften gehad gezien het droge voorjaar. Helaas konden deze watergiften de uitval van een aantal bomen niet voorkomen. De bomen die zijn dood gegaan, zijn inmiddels vervangen.

Ten aanzien van de overige vragen over de vervanging zijn wij van mening dat de soortkeuze van bomen niet statisch is. Bij vervanging wordt naar meerdere factoren gekeken zoals ziektegevoeligheid van de soort, standplaats en beheerbaarheid. Bovendien wordt ook geluisterd naar de wensen van bewoners in de directe woonomgeving. Terecht merkt u op dat recent op het Van Hoytemaplein abusievelijk een acacia is vervangen door een andere soort. Dit zal door de gemeente worden hersteld.

U stelt dat de Koninginnegracht aan een kade al haar kastanjes heeft verloren.

In een zeer zorgvuldige procedure heeft de raad besloten om te investeren in maatregelen (verleggen van het tramspoor) die er juist toe leiden dat de monumentale kastanjes op de Koninginnegracht kunnen blijven staan (RIS 178836). Op de andere delen zijn de platanen vervangen door lindebomen. De Koninginnegracht is een onderdeel van groene hoofdstructuur die ook na afronding van het NRR-project van grote kwaliteit blijft. Daarom investeert de gemeente in deze laan.

U stelt dat er met groot gemotoriseerd materieel wordt gedund in Den Haag.

Het college herkent uw kritiek niet. De gemeente Den Haag maakt juist zo min mogelijk gebruik van mechanisch materieel in het bos. Bomen worden handmatig geveld en uitgesleept naar de paden met paarden. Deze wijze van werken is zeer specialistisch: in Nederland zijn nog slechts enkele partijen die dit werk op deze wijze kunnen uitvoeren. Door deze werkmethode wordt zo min mogelijk schade veroorzaakt aan onderbeplanting en de bodem. De methode wordt gewaardeerd door Hagenaars.

Er wordt in Den Haag gewerkt conform de gedragscode bosbeheer. De instandhouding van bossen wordt in de Boswet geregeld, een dunning is daarin ook benoemd. Dunning is een beheermaatregel om bos in stand te houden. Bosdelen worden, indien noodzakelijk, eenmaal in de vijf jaar gedund. De reguliere bosbouw maakt gebruik van groot materieel. Deze werkwijze weren wij juist uit de bossen van Den Haag.

U vraagt of er overeenkomsten zijn ten aanzien van de productie van biomassa en hout.

De gemeente Den Haag heeft geen afspraken of inspanningsverplichting met derden om te voldoen aan een biomassa- of houtvraag. In de Haagse situatie kost kappen de gemeente altijd geld (wij hebben geen productiebossen). In het geval van bijvoorbeeld dunningen wordt aan de hand van vooraf bepaalde beheerdoelstellingen bepaald welke werkzaamheden nodig zijn. In 2015 wordt gewerkt aan een houtketenplan.

U geeft aan dat de entrees van ecoducten kaal zijn gemaakt en stelt dat er een ecooloog moet worden aangesteld.

Op basis van een inventarisatie van de faunapassages is een onderhoudsplan opgesteld. Maaibeheer en het snoeien van de begeleidende beplanting zijn daar onderdeel van. Waar essentiële begeleidende beplanting benodigd is of ontbreekt, wordt dit meegenomen in het onderhoud. In de tussenbalans over de nota Ecologische Verbindingzones in Den Haag, die in januari 2015 aan de gemeenteraad is toegestuurd, is overigens gesignaleerd dat de verbindingen goed werken. De gemeente Den Haag heeft al jaren een ecooloog in dienst.

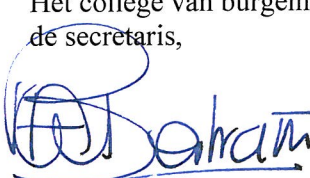
U meent dat ontwerpers over onvoldoende kennis hebben om goede plannen te maken.

Wij delen uw mening niet. De gemeente Den Haag beschikt over een team van goed opgeleide ontwerpers van de openbare ruimte. Den Haag heeft ook een lange en goede ontwerptraditie voor het openbaar gebied. In 2011 ontvingen de landschapsonwerpers van de gemeente nog de prestigieuze Bijhouwerprijs voor hun bijdrage aan een structurele verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van de Haagse buitenruimte.

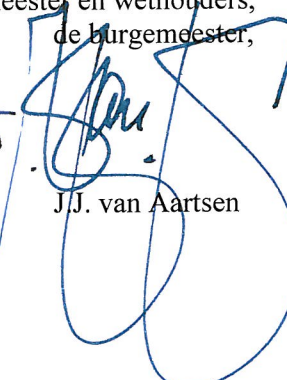
De gemeente Den Haag gaat uiterst zorgvuldig en toekomstgericht om met haar groene kapitaal. Voor het beheer van de 116.000 straatbomen, 944 ha groot groengebied en 744 ha wijk- en buurtgroen heeft de gemeente kundige mensen in dienst, zowel in beleidsvorming als in de uitvoering. Zowel in het beleid als uitvoering wordt zorgvuldig gewerkt.

Den Haag blijft ook een stad in beweging die zich steeds aanpast aan de veranderende eisen van de tijd. Dit vraagt soms om herinrichtingen en renovaties. Daarbij hebben wij juist oog voor groen, met goede groeiplaatsen waar bomen goed tot hun volle wasdom kunnen komen. Met elkaar werken we op die manier aan een stad waar het groen een belangrijk onderdeel is van de kwaliteit van leven. Wij rekenen daarbij op uw constructieve steun.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

mw. A.W.H. Bertram

J.J. van Aartsen